

Høringssvar. Nedrivning af bevaringsværdigt enfamilieshus og nyopførelse, Bygaden 87, 8700 Horsens. Byggesag 02.34.02-P21-1206-19.

Efter brand af ejendom, Bygaden 87, Stensballe, er der søgt om nedrivning af de tilbageværende bygningsdele samt opførelse af en ny bygning.

Bygningen er ifølge BBR opført 1777. Hvorvidt der er tale om det korrekte opførelsesår, eller om bygningen ca. var 200 år på registreringstidspunktet, er ikke undersøgt nærmere. Omkring 1969/70 blev der opført en grundmuret tilbygning vinkelret på bindingsværksbygningen.

Bindingsværksbygningen er 12 fag lang (ca. 19 m) og fire fag bred (knap 6 m). Bindingsværket er opført ved brug af kraftigt sortmalet tømmer. I hvert fag er der, hvor der ikke er vinduer, en dok over løsholtet og lidt utraditionelt for egnen én løsholt under. Bjælkelaget synes at ligge over remmen og fodremmen må antages hviler på syldsten. Tavlene er murede og hvidmalede. På bygningen sydsides ses en tre fag bred fremspringende gavlkvist, hvor husets navn er skrevet. Kvisten må anses som sekundær.

Bygningen har tidligere haft flere funktioner og husede bl.a. Stensballe Brugsforening. Historien er kort beskrevet i Persillekræmmeren nr. 43, 2007 og gengivet på Horsens Leksikon (<https://www.horsensleksikon.dk/stensballehus/>).

Ifølge ansøger er bygningen af forsikrings-selskabet vurderet som totalskadet og står ikke til at redde. På denne baggrund har museet med beklagelse taget dette til efterretning. Museet vil dog opfordre til, at det undersøges nøje, hvorvidt bygningsdele kan inddrages i det kommende byggeri.

På baggrund af det tilgængelige materiale fremgår, at bygherre ønsker at opføre en ny bygning på matriklen som erstatning for den gamle. Bygningens placering ændres så det korresponderer med Bygadens nuværende forløb. Den nye bygning opføres som et traditionelt typehus med lav taghældning (25°), mørke tegl- og tagsten.

Museet vil i den forbindelse gerne henlede opmærksomheden på *Bevarende lokalplan nr. 130. For Landsbyen Gl. Stensballe*. Her henvises særligt til §1 og §10.

Find os

Kultur og Medborgerskab
Horsens Museum, Arkæologi
Fussingsvej 8
8700 Horsens

Kontakt os

Telefon:
76 29 29 29
Hjemmeside:
www.horsensmuseum.dk

Følg os

 [Facebook.com/endelafflokken](https://www.facebook.com/endelafflokken)
 [linkedin.com/company/horsens-kommune](https://www.linkedin.com/company/horsens-kommune)

§1. Formål.

...- at ny bebyggelse i området udformes og indpasses i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og landsbymiljø...

§10. Ny bebyggelses ydre fremtræden.

10.01. Ny bebyggelse og om- og tilbygninger skal tilpasses det eksisterende miljø og være i overensstemmelse med den lokale byggetradition i Gl. Stensballe med hensyn til materialer, farver, tag- facade-, vindues- og dørudformning.

I de følgende punkter beskrives døre, vinduer, tag og ydermure.

Det er museets anbefaling, at lokalplan 130's intentioner efterleves:

... Lokalplanen har til formål at bevare det eksisterende karakteristiske landbymiljø og dets arkitektoniske, kulturhistoriske og miljømæssige kvaliteter. Derudover skal den sikre, at evt. ny bebyggelse tilpasses det eksisterende miljø og således kan medvirke til at opretholde og styrke landsbyens karakter (uddrag af lokalplan 130's indledning).

Den kommende bygnings arkitektur bør således knyttes til den lokale arkitektur som den beskrives i lokalplanen. At opføre et moderne typehus på en så markant placering i byen vil være med til at nedbryde det historiske Gl. Stensballe yderligere.

Den eksisterende bygnings placering kan være svær at forstå ud fra den nuværende vejføring. Ses bygningens placering på ældre kort, er sammenhængen med landsbyens forte og herregården langt mere tydelig. Flyttes bygningen skal man være opmærksom på, at man derved også fjerner levn fra af en ældre landsbystruktur.

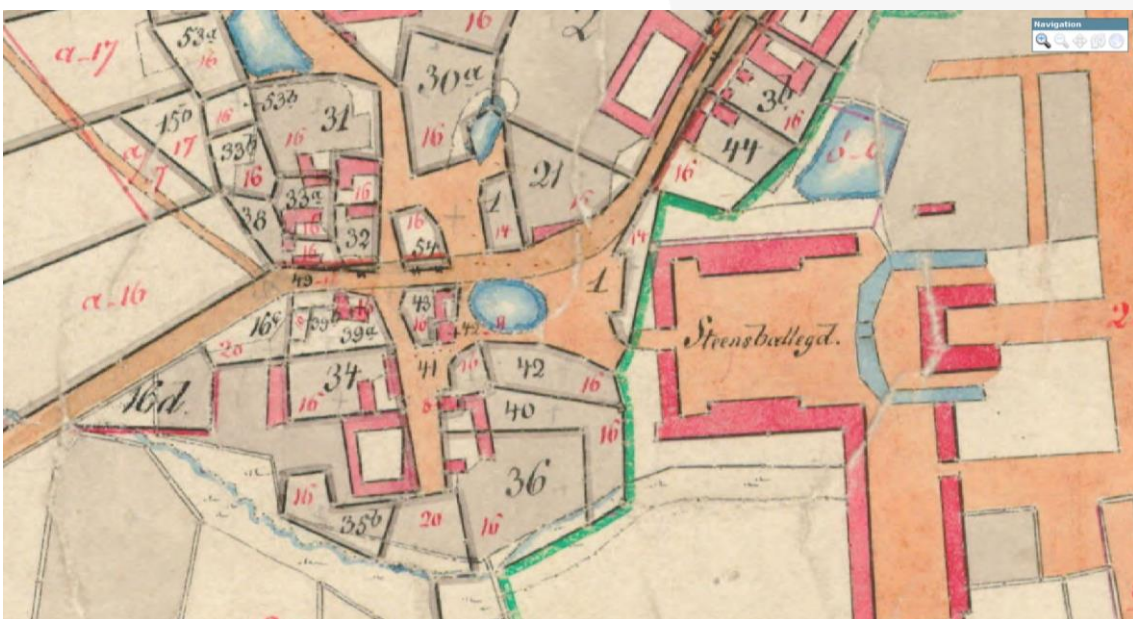
Museet anbefaler, at den kommende bygning bør således tage sit udgangspunkt i den kulturhistoriske kontekst, den indgår. Endvidere bør tilstræbes at den kommende bygning i kraft af sin arkitektur og placering understøtter kulturmiljøet og forbindelsen mellem den historiske landsby og herregården Stensballegård.

Museet vil desuden gerne gøre opmærksom på, at de historiske landsbyer ofte har deres oprindelse i vikingetid eller middelalder. Der kan således være skjulte, jordfaste fortidsminder på matriklen, der er beskyttet af museumslovens kap. 8. Når der foreligger et konkret projekt, anbefales bygherre indhente en udtalelse fra Horsens Museum.

Horsens Kommune

Original 1-kort 1817

Original 2-kort 1862

Museet har haft en ganske kort høringsfrist, hvilket betyder, at det ikke har været muligt at indhente eksterne oplysninger om den eksisterende bygning. Udtalelsen bygger således på oplysninger på Horsens Museum, Horsens Byarkiv samt div. artikler på Horsens Leksikon (<https://www.horsensleksikon.dk/stensballehus/>).

Med venlig hilsen

Frederik Callesen
Museumsinspektør
Telefon: 76 29 23 65